3.
tanegység

Az én anyukám

3x45 perces komplex szövegfeldolgozó, szöveg- és képalkotó óra (magyar, vizuális nevelés, kreatív írás)

FELDOLGOZOTT MŰVEK
Szabó Imola Julianna: *Télidő*
Miklya Luzsányi Mónika: *Madarak anya szemében*
(Miklya Zsolt: *Anyu két keréken)*

MIT KÉSZÍTSEK ELŐ?
körüljárható nagy asztal vagy szőnyeg
A/3-as műszaki rajzlap
Kollázs-alapanyagok
Ragasztók, ollók, esetleg filcek

Szöveggyűjtemény

Füzet, íróeszköz
Rajzlap/írólap, rajzeszköz

Miről szól ez a tanegység?

Az anyakép, anyához való viszony érzelmekkel telített és ambivalens lehet gyerekkorban is. Sok mindent el sem lehet mondani erről, ebben segítenek a képek, a szimbólumok, a versek és mesék. A feldolgozott műveken keresztül közelebb juthatnak a gyerekek saját anyaképük felismeréséhez és kifejezéséhez.

Áttekintő vázlat

3.1 Anya tél	30 perc
3.1a Zsibvásár	10 perc
3.1b Télidő – szövegfeldolgozás	20 perc
3.2 Anyakollázs	60 perc
3.2a perc Kollázskészítés	50 perc
3.2b Tárlat, értékelés	10 perc
3.3 Anyakirálylány	45 perc
3.3a Anya szeme	20 perc
3.3b A te anyukád (Anyu két keréken)	25 perc
Összesen:	**3x45 perc**

Előkészületek

A gyerekek hozzanak olyan színes papírokat, magazinokat, különféle textildarabokat, apró tárgyakat, amelyek segítségével kollázst lehet készíteni! A gyűjtögetés akár több héten keresztül is folyhat, mert fontos, hogy minél több, izgalmas, változatos alapanyag álljon a gyerekek rendelkezésére.

Ha az *Anyu két keréken* című verset is feldolgozzuk, az órablokk második felében kialakíthatunk olyan műhelymunkát, ahol a gyerekek választhatnak a tevékenységek között. Ebben az esetben a festés és rajzolás eszközeit is készítsük elő!

JEGYZETEIM

FELADATOK LEÍRÁSA

3.1 Anya tél

30 perc

3.1a Zsibvásár

10 perc

Az összegyűjtött kollázsanyagokat, újságokat, apró tárgyakat terítsük ki egy nagy asztalra vagy a szőnyegre! A gyerekek járják körül a „zsibvásárt”! Vegyünk fel egy érdekes anyagot vagy tárgyat, és kérdezzük meg, kinek mi jut róla az eszébe! Mit fejezhet ki? Több tárggyal is eljátszhatjuk ugyanezt, úgy, hogy a gyerekek választanak.

3.1b Télidő – szövegfeldolgozás

20 perc

A gyerekek önállóan olvassák el **Szabó Imola Julianna: *Télidő*** című írását, majd egy nyitott beszélgetéssel értelmezzük a művet! Próbáljuk meghatározni a műfaját közösen úgy, hogy együtt transzformáljuk a szöveget!
Lehetséges kérdések:

- Mit olvastatok? Mi ez a szöveg?
- Vers? Tördeljük át együtt, hogy vers legyen! (Sorhatárok jelölése álló vonallal.)
- Mese? Keressünk mesei elemeket!
- Elbeszélő történet? Keressünk valós elemeket!
- Festmény? Keressünk festői képeket!
- Meg tudjuk-e fogalmazni, miről szól ez a mű? Milyen benne anya? Mit tudunk meg róla?
- Mit jelentenek a fehér hajszálak? Keressünk olyan kifejezéseket, amelyek az öregedésre utalnak!
- Ki a műben megszólaló „én”? Ki beszél? Gyerek vagy felnőtt?

MIT AKARUNK ELÉRNI?
A gyerekek gondolkodjanak el a műfaji sajátosságokon, legyen tapasztalatuk a műfajok közötti átjárhatóságról.

MIT FOGUNK CSINÁLNI?
Anyagok mustrája, megtekintése
Asszociációs játék
Beszélgetés
Önálló szövegalkotás
Szövegtranszformáció
Közös műértelmezés

MIRE VAN SZÜKSÉGÜNK EHHEZ A FELADATHOZ?
Körüljárható nagy asztal vagy szőnyeg
Kollázs-alapanyagok

3.2 Anyakollázs

60 perc

3.2a Kollázskészítés

50 perc

Az én anyukám tavasz/nyár/ősz/tél témában készítünk kollázsképet.
Szabó Imola Julianna: *Télidő* című műben a beszélő a tél nyomait fedezi fel az édesanyján, aki egyre inkább a télhez hasonlít. Te melyik évszakhoz hasonlítanád anyukádat? Készíts kollázsképet, ahol színekkel és formákkal fejezed ki annak az évszaknak a hangulatát, amilyennek látod az édesanyádat! Az anyagok közül szabadon választhatsz, azokat bátran szabhatod. Lényeg, hogy a különböző darabokból összeállított kép édesanyád évszakára emlékeztessen.

MIT AKARUNK ELÉRNI?
Érzelmek képi kifejezése, az anyához való kötődés erősítése.

MIT FOGUNK CSINÁLNI?
Kollázskészítés
Kiállításrendezés, beszélgetés a művekről

JEGYZETEIM

MIRE VAN SZÜKSÉGÜNK EHHEZ A FELADATHOZ?
A/3-as műszaki rajzlap
Kollázs-alapanyagok: textildarabok, fonalak, apró tárgyak, sokféle minőségű és színű papír, színes magazinok, újságok
Ragasztó, olló, filctoll

MIT AKARUNK ELÉRNI?
Az anyakép, anyához való viszony felismerése a mesében, és mesei szimbólumokkal való önálló kifejezése az alkotómunkában. (Ugyanez a vers derűs képein, kifejezésmódján keresztül.)

MIT FOGUNK CSINÁLNI?
Mese (vers) olvasása és értelmezése
Kreatív írás: anya királylány – meseírás vagy rajz (képírás)
(Jellemzés próza vagy vers formában, portérajz vagy -festés)

MIRE VAN SZÜKSÉGÜNK EHHEZ A FELADATHOZ?
Rajzlap/írólap, rajzeszköz (festőeszközök)

Vedd figyelembe!
Kb. 10 perc előkészület, kollázstechnika ismertetése, majd 40 perc munka szükséges.

3.2b Tárlat, értékelés
10 perc
Az elkészült műveket a gyerekek tárlatszerűen rendezzék el! Ha van rá időnk, beszélgessünk a legérdekesebbekről, mit ábrázolhat, mi jut róla eszünkbe!

3.3 Anyakirálylány
45 perc

3.3a Anya szeme
20 perc
Mikor néztél utoljára anyukád szemébe? Emlékszel, hogy milyen színű? Melyik évszakra emlékeztet?

Olvassa fel a pedagógus **Miklya Luzsányi Mónika: *Madarak anya szemében*** című meséjének mottóját, majd kérdezze meg:
- Mit látott a kisfiú az anyukája szemében?
- Mit gondoltok, az ő anyukájának milyen színű lehetett a szeme?

A válaszok meghallgatása után olvassa el a pedagógus a mese első bekezdését, és kérdezze meg:
- Mit gondoltok, hogy kerülhettek a madarak anya szemébe?

A gyerekek önállóan olvassák tovább a mesét, és keressék a választ a kérdésre! Majd beszélgessünk:
- Milyen királylány volt anya? Mit gondoltok, miért volt szomorú?
- Hogyan próbáltak neki a madarak segíteni? Hová vitték el őt? Miért hagyták magára?
- Mi változtatta meg igazán a királylány életét? Mi adta vissza az életkedvét? És mi lett a madarakkal?

3.3b A te anyukád
25 perc
A te anyukád milyen királylány volt, mielőtt veled találkozott? Képzeld el őt egy mesében, és rajzold le, vagy írj róla mesét!
Ha valaki nagyon belemerül, és nem tudja befejezni, otthon folytathatja a munkát. Aki elkészült, megmutathatja a rajzot, vagy felolvashatja a mesét.

Variáció
Az anyakép derűs, humoros formáját találjuk **Miklya Zsolt: *Anyu két keréken*** című versében, ami szintén feldolgozható ebben az órablokkban alternatívaként, vagy kiadhatjuk a feladatait otthoni munkának. (Lásd bővebben az Egyéb ötletek feldolgozás-javaslatait: 6.1.)

JEGYZETEIM